

en het functioneren van de V.U., 4 juni 1930, V.U.-Boekhandel 1980, 331 gestencilde blz. A-4 formaat, f 17,50.

blijkt duidelijk dat men met het probleem op allerlei wijzen worstelt. Daar de doelstelling van deze eeuw is, behoeft dit hier niet nader besproken te worden. Laat de wat onhanteerbare vorm van deze bundel geen geïnteresseerde weerhouden van kennisname.

En ieder die en christen en beoefenaar der wetenschap wil zijn is als zodanig zulk een geïnteresseerde.

Naar mijn smaak graaft het volgende geschrift iets minder diep:

G. Puchinger, *Gesprekken over honderd jaar Vrije Universiteit*, Delft, W. D. Meinema, 1980. 324 blz., paperback f 27,50.

geeft aan zijn 15 interviews niet voor niets het motto mee van Gerrit Achterberg: 'O verhalen, / die wij zelve waren'.

De vraag, die de achtergrond vormt van alle andere vragen is: Welke waren uw relaties tot de V.U. en hoe ziet u haar? Dat levert een aantal interessante gegevens betreffende de gesprekspartners op, alsmede hun visie op het moderne universitaire bedrijf, hetzij zoals zij dat aan de V.U. beleven, hetzij zoals zij er, elders werkzaam, min of meer van buiten tegenaan kijken. Minder nog dan in het vorige werk komt in dit de negentiende eeuw aan de orde, zodat ook hier verdere bespreking achterwege kan blijven. Het meeste over de negentiende eeuw vinden wij in:

(Liesbeth Lenderink e.a., red.): *100 jaar studentenleven aan de V.U.* Amsterdam V.U.-Boekhandel 1980, 159 blz. oblong-formaat, paperback, f 25,—.

Het eerste hoofdstuk 'In den beginne . . . (1880-1900)' - deze (typerende?) leukheid stuit mij wat tegen de borst - gaat over het negentiende-eeuwse part van de V.U.-geschiedenis, al was een cesuur bij 1905, verkrijging van de effectus civilis voor de verleende graden, logischer geweest. Meteen in de tweede kolom ervan komt een daverende enormiteit voor: de H.O.-wet van 1876 zou de hervormde synode recht van advies gegeven hebben bij de benoeming van theologische hoogleraren aan de Rijksuniversiteiten - waar haált de auteur het vandaan? - waardoor de volgende constatering: de V.U. werd opgericht o.a. uit protest tegen 'het (verlichte) benoemingsbeleid van de . . . Synode', hoewel op zichzelf juist, een dubieuze basis krijgt.

Het eigenlijke onderwerp wordt vervolgens wat vlot en oppervlakkig maar wel onderhoudend beschreven. Tussen de regels door voelt de lezer intussen een mythe wegsmelten: de mythe n.l. van de V.U. als instrument voor de emancipatie van Kuypers 'Kleine Luyden'. Hoe klein zijn luiden die hun zoons een opleiding kunnen bieden die (afgezien van de theologische studie na de ter rechter tijd uitgebroken Doleantie) 25 jaar lang een omweg betekende, daar de verleende graden maatschappelijk niets opleverden bij gebrek aan erkenning? En dat terwijl die zoons zich het gebruikelijke studentikoze herenleven uitgebreid blijken te kunnen permitteren? Hoe moeten wij ons de afkomst van deze lustig drinkende en paardrijdende gezellen voorstellen? Niet zo min, suggereert de tekst op iedere bladzijde. Maar dan is de gedachte aan emancipatie, hier en daar in de eerstbesproken bundel driftig gehanteerd, nodig aan herziening toe. Romein moge haar in de